

Posudek oponenta bakalářské práce

Design help – Plánovač času pro osoby s ADHD

Student:	Martin Tabery
Oponent bak. práce:	doc. Ing. Zdeněk Míkovec, Ph.D., FEL, ČVUT

Téma

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat problematiku poruchy pozornosti (ADHD), její negativní dopad na vnímání času (tzv. časovou slepotu) a hledat možná řešení.

Řešení

V úvodu práce student velmi nenuceně avšak velmi účinně (prostřednictvím příběhu) vtáhne čtenáře do problematiky a zcela přesně definuje problém, který se snaží řešit. Jeho motivace a zvolený přístup k řešení je zcela zřejmý a jasný.

V první fázi analytické části práce nacházíme velmi precizní popis problémů, kterým čelí lidé s ADHD, bohatě doprovázený odkazy na vysoce relevantní zdroje. Strukturovaným způsobem jsou rozebrány různé aspekty této poruchy včetně diferenciací mezi dětmi a dospělými. Velmi detailně se pak student zabývá problematikou tzv. časové slepoty, hlavním tématem práce. V závěru této fáze nalzáme kritickou rešerši stávajících řešení časové slepoty.

Ve druhé fázi analýzy se student zabývá vlastním konceptem řešení. Provedl uživatelský výzkum s doménovými experty (s 6 psychology zaměřenými na ADHD), který přinesl řadu klíčových formotvorných omezení pro budoucí design.

V závěrečné fázi analýzy student organizuje výzkum mezi osobami z cílové skupiny. Studentovi se podařilo získat 5 účastníků, kterým položil 6 relevantních a vhodně formulovaných otázek. Na závěr byl představen původní koncept řešení.

Na základě závěrů z analytické části se student rozhoduje jít cestou jednoduchosti a vytvořit, pokud možno jednoúčelové zařízení, řešící pouze jeden, pokud možno klíčový fenomén – přehled v čase během jednoho dne. Toto považují za zásadní rozhodnutí, které je zcela v souladu se závěry analytické práce. Díky hlubokému vhledu do problematiky odmítá řadu dílčích problémů a jejich případných řešení a soustředí se na aktivity formující den, tj. dlouhodobě se opakující aktivity. Zaměřením se na několik málo aktivit (např. vstávání, čas k jídlu) dosahuje výrazné redukce komplexity řešení. Tato redukce také umožňuje vysokou míru rutiny při plánování, což je pro lidi s ADHD velmi prospěšné. Student například navrhuje systém šablon, který by celé řešení příliš komplikoval a příliš automatizoval, a tudíž nenutil uživatele pravidelně (denně) plánovat a uvědomovat si tok času.

Při vlastním návrhu řešení student dále pokračuje v redukci komplexity, omezuje počet milníků na 6 (a později na 5) a granularitu na celé hodiny. Není možné zaznamenat žádné textové anotace, vše si musí uživatel pamatovat. Tato zdánlivě brutální redukce komplexity naprosto perfektně vychází vstříc potřebám a problémům lidí s ADHD.

Přístup k tvarovému řešení opět velmi citlivě vychází vstříc potřebám lidí s ADHD. Splnit podmínku být stále na očích se snaží řešit tím, že plánovač času musí fungovat jako věc, se kterou si bude uživatel moci hrát, ale současně nebude zaměstnávat jeho pozornost.

V rámci testování konceptu se student pustil do velmi náročné metody – deníkové studie, která však nabízela bezkonkurenčně nejrelevantnější výsledky. Studie se účastnilo 5 participantů a trvala 26 dní, což je zcela mimořádný počín na úrovni profesionálních výzkumných studií. Nález ze studie jsou velmi inspirativní a relevantní. Kvalitu studie nijak nesnižuje improvizované řešení prototypu, který tvarově neodpovídá zvolenému řešení. Tohoto omezení si byl student vědom, a tak provedl ještě jednu rozsáhlou uživatelskou studii (25 účastníků) zaměřenou na testování ergonomie zařízení a jeho ovládání.

Finální návrh artefaktu odráží veškeré poznatky získané během analýzy a testování. Student také řeší otázku technologického řešení, tj. elektroniky a software.

Práce je psána velmi přímočarým ale netriviálním způsobem. Student má zřejmě dar vystihnout podstatu problému a formulovat ji zcela jasným a srozumitelným přístupem. Například podstatu a smysl metodiky User-centered design vystihuje větou „Záměrem práce je tedy vystoupit se svým designem ze školy do reálného světa, kde bude podroben zkoušce.“ K tomu není, co dodat. Student k práci přistupoval velmi poctivě s maximálním respektem k uživatelským potřebám a odvedl nadprůměrně kvalitní práci.

Závěr

K bakalářské práci nemám žádné zásadní výhrady.

Práci hodnotím známkou **A (výborně)**.

V Praze dne 5. 6. 2024

doc. Ing. Zdeněk Míkovec, Ph.D.